

لزوم آواربرداری از اقتصاد کشور

تولید در حال اضمحلال است

پیام عابدی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره وضعیت و تعداد واحدهای تولیدی - صنعتی در کشور می گوید: «۶۷ هزار واحد تولیدی و صنعتی در کشور وجود دارد که بیش از ۹۰ درصد از این واحدها در دسته صنایع کوچک و متوسط قرار دارند». محسن صالحی نیا یادآوری می کند که هر گاه بحران های پیش روی تولید تشدید شود، همین ۹۰ درصد از واحدها هستند که متضرر و در نهایت مضمحل می شوند.

ورشکستگی این دست واحدها به کاهش توانایی تولیدکنندگان در تامین نقدینگی و خرید مواد اولیه بازمی گردد. آنها به سبب اینکه دسترسی شان به ارز دولتی بسیار محدود شده است و اینکه به سبب تضعیف بنیه اقتصادی نمی توانند محصول خود را صادر کنند، در خطر نابودی کامل قرار دارند.

همین حالا هم اگر از صاحبان این دست صنایع بپرسید که اوضاع چطور است، همه می گویند: «نابود شده ایم». البته نابودی آنها از دهه ۸۰ شمسی آغاز شد، زمانی که دولت های وقت بازارهای داخلی را دودستی به چینی ها تقدیم کردند تا در حوزه روابط بین الملل از آنها امتیاز بگیرند و حمایت آنها را جلب کنند.

گزارش

یک نماینده مجلس:

افزایش ۲۰ درصدی حقوق با تورم بالای ۴۵ درصد همخوانی ندارد

هنوز بودجه سال ۹۸ به مجلس نرسیده، اما از هم اکنون ارقام موجود در بودجه به ویژه بخش هایی که مربوط به معیشت مردم می شود، مورد انتقاد قرار گرفته است. قیمت ارز و سوخت و حقوق و دستمزد کارگران و کارمندان، از جمله پر حاشیه ترین بحث هادر این باره است.

شهاب الدین بی مقدر در گفت و گو با تابناک در این باره اظهار داشت: قرار بود در سال جاری و پس از گران شدن اجناس و نوسانات شدید در بازار ارز، کمکی به قشر های حقوق بگیر جامعه شود، بنابراین بحث افزایش دستمزد ها مطرح شد، ولی گویا فشار کارفرمایان آنقدر زیاد است که زیر بار افزایش نرفتند. کارفرمایان ادعا می کنند که دخل و خرج آنها با هم نمی خورد اما ما اطلاع دقیق داریم که این گونه نیست و عده ای از آنان به دنبال سودهای کلان هستند. ما دیدیم در همان آغاز نوسانات بازار ارز به محض آنکه

به هر روی در این ۱۷ سال بیشترین جفا به واحدهای تولیدی روا داشته شد تا جایی که اگر در سطح شهر با تاکسی های شهری یا تاکسیرانی های اینترنتی سفر کنید، کارفرمایان و پیمانکاری را می بینید که پشت فرمان از خاطرات «آن روزها» می گویند. در خاطرات آنها کارگاه هایی را می یابیم که ۲۰، ۳۰ یا ۴۰ کارگر در آن نان درمی آوردند و در خانه هایشان سفره های رنگین پهن می کردند. خاطرات البته می توانند به بعضی تبدیل شوند که تا آخر عمر همراه خاطره پرداز به هر جا می آید و رهایش نمی کند.

تباهی سهم کارگر و کارفرما شد و هر دو را خانه نشین کرد اما برای کارفرمایانی که مانده اند، چه می توان کرد؟ چگونه می توان از بیکاری کارگران واحدهای کوچک و متوسط جلوگیری کرد؟ محسن صالحی نیا پیشنهاد می دهد: «تامین مواد اولیه واحدهای صنعتی کوچک و متوسط به صورت تجمیعی از طریق خوشه های صنعتی و تعاونی ها».

خوشه های صنعتی و تعاونی ها صاحب صلاحیت نیستند

باید توجه داشت که وزارت صمت تا پایان شهریور ماه امسال ۴۳۰ خوشه صنعتی را در کشور شناسایی کرده و امکان سنجی توسعه خوشه ای برای ۱۵۶ خوشه نیز خاتمه یافته است. بیشترین

خوشه های صنعتی شناسایی شده در استان های اصفهان، مازندران و آذربایجان شرقی قرار دارند. در استان اصفهان ۵۳ خوشه، مازندران ۳۸ خوشه و آذربایجان شرقی ۳۷ خوشه صنعتی شناسایی شده اند.

برای نمونه در استان مرکزی خوشه عایق و ایزولاسیون دلیجان یا خوشه قطعات ریلی اراک را داریم. در همدان خوشه میلان ملایر، خوشه صنعتی لاستیک رزن یا خوشه سفال و سرامیک لاجین را داریم. با شناسایی این خوشه ها و سپردن توزیع مواد اولیه به آنها می توان بستری تخصصی و هدفمند را احیا کرد.

توزیع مواد اولیه از طریق تعاونی ها هم پیشنهاد خوب و سازنده ای است و در سازگاری با سیاست های اقتصادی بالادستی است، ظرفیتی که در قانون اساسی همسان با نقش بخشی خصوصی در توسعه به آن پرداخته شده است. با این حال در بیش از سه دهه گذشته به همان میزان که به خصوصی سازی پرداخته شد به تعاونی ها جفا شده است.

حالا خصوصی سازی شکست خورده است اما تعاونی ها همچنان اهمیت خود را در سیاست های بالادستی و پایین دستی توسعه حفظ کرده اند. در این بستر می توان تعاونی های توزیع را قوی کرد و برای بسیاری شغل ایجاد کرد،

صالح نیا: ۶۷ هزار واحد تولیدی و صنعتی در کشور وجود دارد که بیش از ۹۰ درصد از این واحدها در دسته صنایع کوچک و متوسط قرار دارند. هر گاه بحران های پیش روی تولید تشدید شود، همین ۹۰ درصد از واحدها هستند که متضرر و در نهایت مضمحل می شوند

مشاغلی که در بخش خدمات حول توان افزایی واحدهای تولیدی شکل می گیرند.

آهنی ها: تعاونی قادر به توزیع مواد اولیه نیست

اصغر آهنی ها، عضو هیات مدیره کانون عالی کارفرمایان بر این باور است که تعاونی ها در این زمینه نمی توانند کارآمد باشند. آهنی ها می گوید: بحث مواد اولیه بسیار تخصصی است. اینکه توزیع مواد اولیه را به تعاونی ها بسپاریم برخلاف اهداف تعیین شده برای آنهاست. مسأله این است که تعاونی خود باید تولیدکننده باشند. من فکر نمی کنم که این طرح موفق باشد و عملی هم نیست. می خواهم بگویم که تعاونی ها نمی توانند در حوزه مواد اولیه که یک حوزه تخصصی است ورود کنند. انجمن های صنفی

کارفرمایی به این خاطر که در قلب واحدهای تولیدی حضور دارند و از نزدیک درگیر این موضوعات هستند، بهتر می توانند به توزیع مواد اولیه بپردازند.

وی می افزاید: گردش مواد اولیه باید از طریق مجراهای به رسمیت شناخته شده انجام شود. فکر نمی کنم کسی که می گوید خوشه های صنعتی یا تعاونی ها این کار را انجام دهند، از مسائل صنعتی آگاهی داشته باشد. اینکه بگویم «به دست تعاونی ها باید داد» در جای خود منطقی است، اما صرفا و صرفا در جای خود. در شرایط فعلی باید سازمانی را پی ریزی کنیم که در آن واحدهای تولیدی قابلیت واردات را داشته باشند.

آهنی ها در پاسخ به این پرسش که آیا ورود خوشه های صنعتی می تواند در توزیع مواد اولیه موثر باشد، گفت: خوشه های صنعتی برای تکمیل زنجیره ارزش یک صنعت تشکیل شده اند و این خوشه ها را نمی توانیم در هر کاری دخالت دهیم چرا که زیرساخت های آن را نداریم. تنها راه این است که مسیر درست و منطقی واردات مواد اولیه را مهیا کنیم. اگر خوشه های صنعتی مانند شرکت های بازگانی ورود کنند شاید اقتصادی نباشد و سبیکل تامین مواد اولیه را طولانی کند. این کار در نهایت هزینه تامین مواد اولیه را بالا می برد. این گونه تنها هزینه های تولید را بالا برده ایم و دستاورد دیگری نداشته ایم.

عضو هیات مدیره کانون عالی کارفرمایان در پاسخ به این پرسش که در شرایط فعلی چه ساختاری را می توان طراحی کرد، گفت: نیاز نیست کار خاصی انجام دهیم، تنها باید روند فعلی ثبت سفارش و زمان بندی های اداری را اصلاح کنیم. ضمن اینکه باید کنترل های موثری بر ثبت سفارش داشته باشیم و این گونه نباشد که سایت ثبت سفارش به طرفه العینی از دسترس خارج شود و بعد تعداد زیادی سفارش غیرقانونی برای واردات در آن ثبت شود! اگر اینها درست باشد دردی نمی ماند و همه امور مربوط به ثبت سفارش به صورت اتوماتیک انجام می شود و کار مانند گذشته ها پیش می رود.

وی در مورد کار دیگری که می تواند تامین مواد اولیه را سامان دهد، می افزاید: می توان مسیر تجارت با نمایندگان شرکت های

آهنی ها: باید روند فعلی ثبت سفارش و زمان بندی های اداری را اصلاح کنیم. همچنین باید کنترل های موثری بر ثبت سفارش داشته باشیم و این گونه نباشد که سایت ثبت سفارش به طرفه العینی از دسترس خارج شود و بعد تعداد زیادی سفارش غیرقانونی برای واردات در آن ثبت شود

خارجی تامین مواد اولیه را باز گذاشت تا آنها بتوانند مسیر تامین مواد اولیه را باز کنند. قطعاً با کنار هم بودن این دو البته حذف بوروکراسی اداری ثبت سفارش می توان بخش اعظمی از آوارهای پیش روی خود را برداشت و مسیر را صاف کرد. راه دیگر هم این است که واردات مواد اولیه را بدون انتقال ارز آزاد کنیم که این از بسیاری از مشکلات آتی جلوگیری می کند.

دل بسته همایش ها و دورهمی های رسمی هستیم

به ظاهر تامین مواد اولیه نباید کار شاقی باشد چرا که در همه کشورها به راحتی فرایندهای مربوط به ثبت سفارش انجام می شود. البته این رویه مخرب زمانی اصلاح و به سامان می شود که تخصیص ارز هذفندم باشد. در شرایطی که شرکت های قطعه سازی، تولید پوشک یا لبنیات نمی توانند برای واردات مواد اولیه خود ارز دولتی دریافت کنند، این ارز با یک چرخش قلم از سوی وزارت صمت، خرج واردات موبایل می شود.

دولت به جای اینکه پای یک شرکت قدیمی یا صدها کارگر بایستد پای شرکت های یک شبه تاسیس شده، می ایستد تا آن شرکت خودرو وارد کند. خاموش شدن چراغ یک کارخانه قدیمی که به دهها نفر به صورت مستقیم و صدها نفر به صورت غیر مستقیم نان می داد، هر سیستمی را از اعتبار می اندازد. در حال حاضر درد تولیدکنندگان این است که با افرادی مواجه هستند که بیشتر دل بسته همایش ها و دورهمی های رسمی هستند.

۶۰ درصد افزایش داشته و در بقیه موارد بیش از اینهاست که به نظر من بالای ۲۰۰ درصد است. باید رقم منطقی برای افزایش حقوق و دستمزد کارگران و کارمندان برای سال آینده در نظر گرفته شود. به نظر من، باید حقوق ها دو برابر شود تا حداقل بخشی از هزینه های این قشر را تأمین کند. البته دولت می تواند مانند سال قبل پلکانی عمل کند و حقوق کسانی که درآمد بالا دارند را کمتر و کسانی هم که درآمد پایینی دارند، زیاده تر افزایش دهد.

برنامه ششم توسعه، افزایش دستمزد ها باید متناسب با افزایش نرخ تورم در کشور باشد. زمانی که دولت اعلام می کند، تورم ۴۵ درصد است، باید افزایش حقوق ها هم ۴۵ درصد باشد.

وی همچنین در پاسخ به اینکه آیا واقعا تورم ۴۵ درصد است، گفت: اوضاع بازار تورم ۴۵ درصد را تأیید نمی کند. بسیاری از اقلام و مایحتاج مردم بیش از سه برابر افزایش قیمت داشته و تنها در برخی موارد که دولت توانسته بازار را کنترل کند، قیمت ها حدود

را به ۱۲ هزار تومان می فروشد. این یعنی دولت چیزی حدود سه برابر افزایش درآمد دارد، ولی این پول به جای اینکه به دست صاحبان برسد، معلوم نیست کجا هزینه می شود؟! متأسفانه دولت امسال کاری برای افزایش دستمزد کارگران و کارمندان نکرده اما خبرهای رسیده نشان می دهد که این بی تدبیری دولت در سال بعد هم ادامه خواهد داشت. دولت آن طور که از خبرها رسیده قصد دارد، در سال آینده دستمزد کارمندان را ۲۰ درصد افزایش دهد حال آنکه ۲۰ درصد در شرایط موجود هیچ است و ارزشی ندارد. به نظر من این موضوع باید در مجلس چکش کاری شود تا میزان آن واقعی تر شود. در اوضاع کنونی، به پایه آمارهای رسمی که دولت اعلام کرده، تورم بالای ۴۵ درصد است ولی افزایشی که برای حقوق هادر نظر گرفته شده، اصلا متناسب با آن نیست.

این نماینده مجلس یادآور شد: بنابر قانون